

Oppgaver til utsatt eksamen ECON1220 høst 2020

Oppgave 1 (teller 20%)

- a) (10%) Hva menes med følgende begreper: i) Lump-sum-skatt; ii) korrigerende skatt, iii) vridende skatt. Gi minst ett eksempel på hver av disse, og begrunn hvorfor du mener dette er gode eksempler.
- b) (10%) Forklar forskjellen på universelle og behovsprøvde trygdeordninger. Pek på fordeler og ulemper ved de to typene trygdeordninger.

Oppgave 2 (teller 25%)

Forestill deg et samfunn der uføre ikke mottar trygdeytelser fra det offentlige. Uføreforsikring kan tegnes i et privat, uregulert marked. Å tegne forsikring er frivillig.

- a) (15%) Pek på minst to effektivitetsproblemer knyttet til asymmetrisk informasjon som kan oppstå i et slikt marked for uføreforsikring.
- b) (10%) Kan offentlige inngrep i markedet løse problemene du pekte på i 2a)? I så fall hvordan? Forklar.

Oppgave 3 (teller 15%)

- a) (7,5%) Forklar følgende begreper: i) Paretoforbedring, ii) potensiell Pareto-forbedring, iii) samfunnsøkonomisk lønnsomhet, slik begrepet defineres i Finansdepartementets rundskriv R-109(4) (på pensum). Pek på forskjeller og likheter mellom begrepene.
- b) (7,5%) Hva menes med en *samfunnets velferdsfunksjon*? Hvis vi vet at et tiltak er samfunnsøkonomisk lønnsomt etter definisjonen brukt i oppgave 3 iii) over, vet vi da også at tiltaket øker samfunnets velferd? Forklar kort.

Oppgave 4 (teller 40%)

- a. (15%) Forklar hva Dølvik (2013, på pensum) betegner som «grunnpillarene» i den nordiske modellen.
- b) (10%) Tenk deg et samfunn der korrupsjon er svært vanlig. Forklar hvorfor en slik situasjon kan være en selvforsterkende «ond sirkel». Hva må til for at «gode» eller «onde» sirkler av selvforsterkende atferdsmønstre skal kunne oppstå?
- c) (15%) To pionerer i institusjonell økonomi, Ronald Coase og Oliver Williamson, har begge pekt på mulige grunner til at produksjon organiseres i bedrifter, i stedet for at produsenten bare kjøper vareinnsats og tjenester som trengs i produksjonen på det åpne markedet. Forklar kort sentrale poenger i deres argumentasjon. Diskuter deretter kort hvordan disse ideene kan bidra til å belyse hvorfor nye typer plattformtjenester, som f.eks. Uber og AirBnB, ofte organiseres på en slik måte at en stor del av tjenestene leveres av personer som ikke er ansatt i plattformbedriften.